

Za pacijente koji uzimaju lek (Xarelto®, rivaroxaban) za lečenje atrijalne fibrilacije

Atrialna fibrilacija može da prouzrokuje stvaranje krvnih ugrušaka u srčanoj pretkomori.

Ako se ovi krvni ugrušci oslobođe i krenu ka mozgu, mogu dovesti do moždanog udara.

Lek Xarelto smanjuje rizik od krvnih ugrušaka i moždanog udara tako što sprečava stvaranje krvnih ugrušaka. U ovoj brošuri je objašnjeno šta je to atrijalna fibrilacija i kako deluje terapija lekom Xarelto i zašto je ova terapija važna.

Uzroci atrijalne fibrilacije

Otkucaji srca kod atrijalne fibrilacije su nepravilni i ponekad ubrzani zbog toga što sinusni čvor koji predaje električne impulse srčanoj pretkomori ne funkcioniše na odgovarajući način. Pod normalnim okolnostima, srčana pretkomora se kontrahuje i puni krvlju obe srčane komore. Kada se komore ispune, one pumpaju krv u telo. Ovaj mehanizam je obično koordiniran i efikasan, ali kod atrijalne fibrilacije električni impulsi se stvaraju na mnogo različitim mesta unutar pretkomore, što dovodi do nepravilnih i neefikasnih srčanih kontrakcija. Pretkomore ne mogu ni da se pune ni da se prazne na odgovarajući način zbog toga što fibriliraju. To takođe dovodi do gubitka koordinacije između aktivnosti pretkomora i komora, zbog čega srčane komore ispumpavaju krv smanjenom efikasnošću. Otkucaji srca tada mogu biti i slabici i nepravilni, a ponekad i veoma brzi.

Simptomi

Najčešći simptomi atrijalne fibrilacije su lupanje srca i nepravilan srčani ritam. Kod nekih osoba se javlja umor, imaju manje energije i mogu lakše da ostanu bez daha, dok se kod drugih ne ispoljavaju nikakvi simptomi.

Atrialna fibrilacija može da se vidi na EKG snimku

Lekar koristi EKG snimak da bi dijagnostikovao trenutno prisutnu atrijalnu fibrilaciju. Ako imate atrijalnu fibrilaciju koja dođe i prođe, EKG snimanje u trajanju od 24 ili 48 sati može da pomogne u postavljanju dijagnoze.

Tri tipa atrijalne fibrilacije

Atrialna fibrilacija se obično deli na tri tipa, u zavisnosti od toga koliko dugo traje svaka epizoda fibrilacije.

Paroksizmalna atrijalna fibrilacija – kratke epizode koje obično traju samo nekoliko minuta. Ponekad takve epizode mogu trajati nekoliko dana pre nego što se otkucaji srca vrati na pravilan ritam, poznat kao sinusni ritam.

Perzistentna atrijalna fibrilacija – epizode traju duže od jedne nedelje i mogu se spontano razrešiti. Potrebni su lekovi ili kardioverzija da bi se epizoda završila.

Hronična atrijalna fibrilacija – atrijalna fibrilacija koja se ne razrešava.

Lečenje atrijalne fibrilacije

U zavisnosti od težine i trajanja problema, na raspolaganju su različite vrste lečenja. Da bi se usporio srčani ritam i sprečile nove epizode, lečenje se obično započinje beta-blokatorima.

Beta-blokatori su lekovi koji pomažu da srce ispumpava krv mirnije i efikasnije. Ponekad je dovoljno samo lečenje beta-blokatorima, ali ne uvek, i u tom slučaju dve najčešće opcije su sledeće:

Kardioverzija – kardioverzija podrazumeva primenu električnog šoka na srce kako bi se povratio sinusni ritam. Postupak zahteva kratak period pod anestezijom.

Lekovi – ako kardioverzija nije primenjiva ili njena primena ne uspe, umesto nje se mogu upotrebiti antiaritmici. Antiaritmici su lekovi koji pomažu da srce ponovo uspostavi i zadrži sinusni ritam.

Kod obe ove terapijske opcije neophodni su lekovi koji će sprečiti stvaranje krvnih ugrušaka. Atrialna fibrilacija često zahteva doživotnu primenu terapije lekovima koji sprečavaju stvaranje krvnih ugrušaka i moždani udar.

Atrialna fibrilacija i antikoagulanti

Atrialna fibrilacija kod pacijenata povećava rizik od krvnih ugrušaka i moždanog udara. Fibrilacija ugrožava srčanu funkciju pumpanja, što znači da se krv kroz pretkomore i komore kreće manje efikasno. Kada je protok krvi kroz srce ugrožen, povećava se rizik od stvaranja ugrušaka. Ako se krvni ugrušak ili njegov deo oslobođi i ako ga protok krvi ponese u telo, ugrušak se može naći u mozgu i prouzrokovati moždani udar. Lečenje antikoagulantima (sredstvima protiv zgrušavanja krvi) značajno smanjuje rizik od stvaranja krvni ugrušaka i time smanjuje rizik od moždanog udara.

Xarelto

Lek Xarelto pripada klasi lekova poznatih pod nazivom antikoagulanti, lekovi koji sprečavaju stvaranje krvnih ugrušaka. Lek Xarelto smanjuje sposobnost krvi da se zgrušava i na taj način štiti od stvaranja krvnih ugrušaka. Lek deluje tako što blokira specifičan faktor u krvi – faktor koagulacije Xa.

Xarelto je lek koji se izdaje na recept.

Lečenje lekom Xarelto

Trajanje lečenja

Lečenje lekom Xarelto treba da se nastavi sve dok postoji rizik od moždanog udara.

Često je potrebno doživotno lečenje. Nemojte prestati da uzimate lek Xarelto pre nego što razgovirate sa svojim lekarom, pošto se može povećati rizik od stvaranja krvnih ugrušaka.

Kako da uzimate lek Xarelto

Uzimajte lek Xarelto jednom dnevno. Pokušajte da uzimate tablete u isto vreme svakog dana kako bi vam bilo lakše da se setite da uzmete lek.

Važno je da lek Xarelto uzimate sa hranom da biste obezbedili maksimalnu zaštitu.

Hrana i piće

Možete jesti šta god želite; umereni unos alkohola ne utiče na lečenje.

Ako zaboravite da uzmete tabletu

Pokušajte da uzimate tablete u isto vreme svakog dana, na primer uz doručak ili večeru. Ako zaboravite da uzmete tabletu, uzmite je istog dana čim se setite. Ako propustite ceo dan, nastavite sledećeg dana kao i ranije sa jednom tabletom dnevno. Nemojte nikad udvostručavati dozu da biste nadoknadili propuštenu tabletu.

Ako uzmete previše leka Xarelto

Odmah se obratite svom lekaru ako ste uzeli previše tableta. Ako uzmete previše leka Xarelto, povećava se rizik od krvarenja.

Moguća neželjena dejstva

Svi lekovi mogu da prouzrokuju neželjena dejstva, ali se ona ne ispoljavaju kod svih korisnika. Obratite se vašoj klinici za savet ako primetite krvarenje iz nosa, usta, urinarnog trakta ili intestinalnog trakta. Potražite hitnu medicinsku pomoć ako imate jako krvarenje ili krvarenje koje se ne zaustavlja samo. Ako osetite oštar bol u predelu stomaka, grudi ili glave, treba da potražite hitnu medicinsku pomoć kako biste proverili da li imate unutrašnje krvarenje. Takođe potražite hitnu medicinsku pomoć ako iskusite neuobičajenu slabost, umor, bledilo, vrtoglavicu, glavobolje, neobjasnjivo oticanje, plitko disanje, bol u grudima ili gušobolju, simptome koji mogu biti znaci krvarenja.

Interakcija sa drugim lekovima

Nemojte uzimati antiinflamatorne lekove kao što su Voltaren, Naproxen ili aspirin bez prethodnih konsultacija sa lekarom. Možete uzimati lekove protiv bolova koji sadrže paracetamol (acetaminofen), kao što su Alvedon ili Panodil zajedno sa lekom Xarelto. Važno je da obavestite svog lekara o svim drugim lekovima koje uzimate, uključujući lekove koji se nalaze u slobodnoj prodaji i biljne medicinske proizvode. Vaš lekar će odlučiti koja terapija je indikovana.

Ograničenja

Obratite se lekaru pre uzimanja leka Xarelto ako:

- ◆ ste alergični (hipersenzitivni) na rivaroksaban ili neki drugi sastojak leka Xarelto
- ◆ dosta krvarite ili trenutno krvarite
- ◆ imate oboljenje jetre koje vam povećava rizik od krvarenja
- ◆ ste trudni ili dojite

Takođe se obratite svom lekaru ako planirate da ostanete trudni.

Uzimanje leka Xarelto pre planirane hirurške intervencije, biopsije ili stomatoloških postupaka

Ako treba da se podvrgnete planiranoj hiruruškoj intervenciji, biopsiji ili stomatološkom postupku kao što je vađenje zuba, treba da se obratite svom lekaru ili stomatologu i da ih obavestite da uzimate lek Xarelto.

Redovne analize krvi nisu neophodne

Dejstvo leka Xarelto ne razlikuje se značajno kod pojedinih osoba. Lek Xarelto treba uzimati sa hranom da bi se obezbedio unos leka, ali nikava posebna prilagođavanja ishrane nisu potrebna. Stoga nisu potrebne redovne analize krvi da bi se pratilo dejstvo leka. Uzimanjem iste doze leka Xarelto svakog dana postići ćete očekivanu zaštitu protiv stvaranja krvnih ugrušaka i time smanjiti rizik od moždanog udara.

Informaciona kartica radi vaše bezbednosti

Od svog lekara ili medicinske sestre ćete dobiti informacionu karticu o vašem lečenju lekom Xarelto. Ovu karticu treba uvek da ponesete sa sobom kada posećujete lekara, stomatologa ili drugog zdravstvenog radnika ili od njih dobijate terapiju.

Imate li bilo kakvih pitanja u vezi sa lekom Xarelto?

Razgovarajte sa svojim lekarom ili medicinskom sestrom na klinici na kojoj se lečite.

Potpune informacije potražite u uputstvu koje se nalazi u pakovanju.

Da li biste želeli da svakodnevno dobijate podsetnik putem tekstualne poruke? Registrujte se na veb-sajtu www.xarelto-patient.se

Imajte na umu da je ova usluga na švedskom.

Xarelto (rivaroxaban), antitrombotiskt medel, R (B01 AF01). Tabletter 15 mg och 20 mg (F). **Indikation:** Förebyggande av stroke och systemisk embolism hos vuxna patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer med en eller flera riskfaktorer, såsom hjärtsvikt, hypertoni, ålder ≥ 75 år, diabetes mellitus, tidigare stroke eller transitorisk ischemisk attack. **Dosering:** rekommenderad dos 20 mg en gång dagligen, vilket också är den rekommenderade maxdosen. För patienter med nedsatt njurfunktion (kreatininclearance 15–49 ml/min) är den rekommenderade dosen 15 mg en gång dagligen. Behandling med Xarelto kan initieras eller fortskrida hos patienter som kan behöva konvertering. Rekommenderad dos för patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer som genomgår PCI (perkutan koronarintervention) med stentinläggning: Det finns begränsad erfarenhet om användning av reducerad dos, 15 mg Xarelto en gång dagligen (eller 10 mg Xarelto en gång dagligen för patienter med måttligt nedsatt njurfunktion [kreatininclearance 30–49 ml/min]) med tillägg av P2Y₁₂-hämmare i högst 12 månader till patienter med icke-valvulärt förmaksflimmer som behandlas med oral antikoagulation och som genomgår PCI med stentinläggning. **Kontraindikationer:** Aktiv, kliniskt signifikant blödning. Organskada eller tillstånd, som anses utgöra en

ökad risk för större blödning. Samtidig behandling med andra antikoagulantia. Lever-sjukdom förknippade med koagulopati och kliniskt relevant blödningsrisk inklusive cirrotiska patienter med Child Pugh B och C. Graviditet och amning. **Varningar och försiktighet:** Xarelto ska användas med försiktighet hos patienter med kreatinin-clearance 15–29 ml/min. Användning av Xarelto hos patienter med kreatinin-clearance < 15 ml/min rekommenderas inte. Om blödning inte kan kontrolleras kan antingen tillförsel av ett specifikt medel för reversering av faktor Xa-hämmare (andexanet alfa), som motverkar den farmakologiska effekten av rivaroxaban, eller ett specifikt prokoagulativt medel, såsom protrombinkomplexkoncentrat (PCC), aktiverat protrombin-komplexkoncentrat (APCC) eller rekombinant faktor VIIa (r-FVIIa), övervägas. Datum för senaste översynen av produktresumén oktober 2019. Bayer AB. Box 606. 169 26 Solna. Tel. 08-580 223 00. För ytterligare information samt priser se www.fass.se. Före förskrivning vänligen läs produktresumén på fass.se.

▼ Detta läkemedel är föremål för utökad övervakning. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till Läkemedelsverket.

Översättningen är utförd av *TransPerfect Translations AB*, ett professionellt ISO 9001:2008-certifierat översättningsföretag med kompetens att översätta från engelska till serbiska. Vi intygar härmed att denna översättning, enligt vår professionella kunskap, motsvarar dokumentet *Patientbroschyr (SPAF) på engelska*.

